

ชื่อวิทยานิพนธ์	สิ่งเร้าความเครียด การได้รับข้อมูล ระยะเวลาการรอผ่าตัด และความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด
ผู้เขียน	นางสาวรัตใจ เวชประสิทธิ์
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาระดับความเครียด ระดับความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียด ระดับการได้รับข้อมูล ระยะเวลาการรอผ่าตัด และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าความเครียด การได้รับข้อมูล ระยะเวลาการรอผ่าตัด และความเครียดของผู้ป่วย ขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีความเครียดของลาซารัสและโฟลคแมน (Lazarus & Folkman, 1984) และการทบทวนวรรณกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดด้วยวิธีการระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกาย ณ ห้องผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โดยเป็นการผ่าตัดแบบมีการเตรียมผู้ป่วยล่วงหน้า จำนวน 205 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสิ่งเร้าความเครียด การได้รับข้อมูล ระยะเวลาการรอผ่าตัด และความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และตรวจสอบความเที่ยงโดย มาตรฐานความเครียดแบบตัวเลข ใช้วิธีการสลับฟอร์มกับมาตรฐานความเครียดด้วยวาจา แล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 แบบสอบถามสิ่งเร้าความเครียดและแบบสอบถามการได้รับข้อมูลของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.83 และ 0.96 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าพิสัย ค่าความเบ้ และค่าไคสแควร์ พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีความเครียดขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50$, $SD=2.73$; ค่าพิสัยที่กำหนด คือ 0-10) และมีระยะเวลาการรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดโดยเฉลี่ย 36.8 นาที ($SD=29.8$ นาที)
2. กลุ่มตัวอย่างประเมินความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.63$, $SD=0.54$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดด้านจิตสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.55$,

SD=0.63; \bar{X} =1.41, SD=0.55 ตามลำดับ) แต่ประเมินความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดด้านร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =2.07, SD=0.80) โดยมีค่าพิสัยที่กำหนด คือ 1-4

3. กลุ่มตัวอย่างประเมินการได้รับข้อมูลขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนหรือวิธีการ ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจ และข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึกอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.26, SD=0.62; \bar{X} =3.25, SD=0.66; \bar{X} =3.34, SD=0.60; \bar{X} =3.28, SD=0.57 และ \bar{X} =3.29, SD=0.61) โดยมีค่าพิสัยที่กำหนด คือ 1-4

4. สิ่งเร้าความเครียดโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=17.44$, $p<0.01$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สิ่งเร้าความเครียดด้านร่างกายและด้านจิตสังคมมีความสัมพันธ์กับความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=24.18$ และ $\chi^2=24.05$ ตามลำดับ $p<0.001$) ยกเว้นสิ่งเร้าความเครียดด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ส่วนการได้รับข้อมูล และระยะเวลาการรอผ่าตัดไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเครียดขณะรอผ่าตัดในระดับปานกลาง เกิดจากการมีสิ่งเร้าความเครียดหลายประการ โดยเฉพาะสิ่งเร้าความเครียดด้านร่างกายและด้านจิตสังคม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับดูแลที่เหมาะสม ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบและวิธีการพยาบาลผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดอย่างมีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

Thesis Title	Stress Stimulus, Receiving Information, Waiting Time and Stress in Patients Waiting for Surgery in the Operating Theater
Author	MissRatjai Vachprasit
Major Program	Nursing Science (Adult Nursing)
Academic Year	2004

Abstract

This descriptive study aimed to investigate the level of stress, perceived severity of stress stimulus, the level of receiving information and waiting time, and the relationship between stress stimulus, receiving information, waiting time and stress in patients waiting for surgery in the operating theater. The conceptual framework was based on Lazarus and Folkman's theory of stress (Lazarus & Folkman, 1984) and literature review. Two-hundred and five subjects who underwent elective surgery under general anesthesia and met the study criteria were recruited from the operating theater of Songklanagarind Hospital. The instruments comprised a numerical scale for stress level assessment, and questionnaire for perceived Stress Stimulus and Receiving Information. Actual waiting time was measurement. The instruments were examined by 5 experts for content validity. Pearson product moment correlation coefficient was used to validate the numerical scale against verbal response, and gave a value of 0.91. Cronbach's alpha coefficient were used to test the reliability of Stress Stimulus and Receiving Information questionnaires, and gave values of 0.83 and 0.96 respectively. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, range, skewness and chi-square. The results revealed that:

1. The level of stress in subjects waiting for surgery in the operating theater was at a moderate level ($\bar{X} = 3.50$, $SD=2.73$; theoretical range 0-10) and the average waiting time for surgery in the operating theater was 36.8 minutes ($SD=29.8$ minutes).

2. Total score of the severity of stress stimulus perceived by subjects waiting for surgery in the operating theater was at a low level ($\bar{X}=1.63$, $SD=0.54$). Considering each dimension, psychosocial and environmental stress stimulus were at low levels ($\bar{X}=1.55$, $SD=0.63$; $\bar{X}=1.41$, $SD=0.55$, respectively), whereas physiological stress stimulus was at a moderate level ($\bar{X}=2.07$, $SD=0.80$). The theoretical range in case was 1-4.

3. Total score and each dimension of the level of receiving information in subjects waiting for surgery in the operating theater regarding procedural information, behavioral information, decisional information and sensory information were at high levels ($\bar{X}=3.26$, $SD=0.62$; $\bar{X}=3.25$, $SD=0.66$; $\bar{X}=3.34$, $SD=0.60$; $\bar{X}=3.28$, $SD=0.57$ and $\bar{X}=3.29$, $SD=0.61$, respectively). The theoretical range in case was 1-4.

4. There was a statistically significant relationship between the total score of stress stimulus and the level of stress in subjects ($\chi^2=17.44$, $p<0.01$). Considering each dimension, there were statistically significant relationship between physiological stress stimulus, psychosocial stress stimulus and the level of stress in subjects ($\chi^2=24.18$ and $\chi^2=24.05$, respectively, $p<0.001$). However, there was no statistically significant relationship between environmental stress stimulus and the level of stress in subjects ($p>0.05$). In addition, there was no statistically significant relationship between receiving information or waiting time and the level of stress ($p>0.05$).

The results of the study showed that the level of stress perceived by subjects was at a moderate level and caused by various stress stimuli especially physiological and psychosocial stress stimuli, implying that appropriate care is required. Moreover, the results could be used as a knowledge base to improve the quality of nursing intervention for patients waiting for surgery in the operating theater and to conduct future research.